Ֆինանսական հաշվետվություններ և Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Ջեյ Թի Այ Արմենիա» ՓԲԸ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	8
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
Երևան Պլազա բիզնես կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Գրիգոր Լուսավորչի 9
Հ. + 374 10 50 09 64/61

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street,
Yerevan 0015, Republic of Armenia
T + 374 10 50 09 64/61

«Ջեյ Թի Այ Արմենիա» ՓԲԸ-ի բաժնետիրոջը

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ջեյ Թի Այ Արմենիա» ՓԲԸ-ի (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Ընկերության՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ *«Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար»* բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված *«Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի»* (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Ընկերության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՍ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

Grant Thornton

- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Արմեն Հովհաննիսյան
Տնօրեն

Նարինե Աճեմյան, FCCA
Առաջադրանքի պատասխանատու

27 հունիսի 2023թ.

«ԳՐԱՆԹ ԹՐՆԹՈՆ»
00040569

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծանոթ.	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4	669,718	647,279
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	5	66,239	13,324
Ոչ նյութական ակտիվներ		-	6,377
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	6	114,730	112,118
		850,687	779,098
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	7	4,929,088	5,928,297
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	8	1,564,246	2,402,892
Մնացորդներ բանկերում		3,086,384	1,132,039
		9,579,718	9,463,228
Ընդամենը ակտիվներ		10,430,405	10,242,326

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար դրամ	Ծանոթ.	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Կապիտալ և պահուստներ	9		
Բաժնետիրական կապիտալ		2,332,000	2,332,000
Էմիսիոն եկամուտ		13,138	13,138
Կուտակված շահույթ		5,946,166	5,046,065
		8,291,304	7,391,203
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	10	-	8,180
		-	8,180
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	11	2,039,274	2,831,631
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	10	70,772	8,077
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		29,055	3,235
		2,139,101	2,842,943
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		10,430,405	10,242,326

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2023թ. հունիսի 27-ին:

Վաղիմ Ռեզնիչենկո
Տնօրեն

Սամվել Ասլանյան
Ֆինանսական մենեջեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 37-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծանոթ.	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ		19,919,459	19,859,440
Վաճառքի ինքնարժեք		(15,529,658)	(15,237,732)
Համախառն շահույթ		4,389,801	4,621,708
Այլ եկամուտ		92,971	22,795
Իրացման ծախսեր	12	(2,475,319)	(2,580,381)
Վարչական և ընդհանուր ծախսեր	13	(903,357)	(869,131)
Այլ ծախսեր	14	(117,215)	(75,694)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ		986,881	1,119,297
Ֆինանսական եկամուտ		115,598	16,979
Ֆինանսական ծախսեր		(5,998)	(8,716)
Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտ		52,808	81,352
Շահույթ մինչև հարկերը		1,149,289	1,208,912
Շահութահարկի գծով ծախս	15	(249,188)	(266,943)
Տարվա շահույթ		900,101	941,969
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		900,101	941,969

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 37-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Բաժնե-տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,332,000	13,138	4,104,096	6,449,234
Տարվա շահույթ	-	-	941,969	941,969
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-		941,969	941,969
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,332,000	13,138	5,046,065	7,391,203
Տարվա շահույթ	-	-	900,101	900,101
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-		900,101	900,101
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,332,000	13,138	5,946,166	8,291,304

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 37-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա շահույթ	900,101	941,969
Ճշգրտումներ՝		
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	372,264	363,958
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ օգուտ	(73,502)	(5,431)
Ֆինանսական եկամուտ	(115,596)	(16,979)
Ֆինանսական ծախս	5,998	8,716
Շահութահարկի գծով ծախս	249,188	266,943
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ	(52,808)	(81,352)
Գործառնական շահույթ նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները	1,285,645	1,477,824
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	838,570	1,073,687
Պաշարների փոփոխություն	999,209	1,109,684
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	(717,503)	(755,159)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցներ	2,405,921	2,906,036
Վճարված տոկոսներ	-	(7,387)
Վճարված շահութահարկ	(225,980)	(343,930)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	2,179,941	2,554,719

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար դրամ	Ծանոթ.	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(325,779)	(222,528)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		95,899	16,249
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(229,880)	(206,279)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում		(73,359)	(65,324)
Բանկային վարկերի զուտ շարժ		-	(1,162,475)
Ֆինանսավորման գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	21	(73,359)	(1,227,799)
Բանկերում մնացորդների զուտ աճ		1,876,702	1,120,641
Տոկոսային եկամուտ բանկային հաշիվներում		115,596	16,979
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա		(37,953)	(8,265)
Բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում		1,132,039	2,684
Բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում		3,086,384	1,132,039

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 37-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Ջեյ Թի Այ Արմենիա» ՓԲԸ-ն (Ընկերություն) ստեղծվել է 2014թ. և հանդիսանում է ծխախոտային ապրանքների մեջ առաջատար ներկրող: Ընկերության միակ բաժնետերը «Ջեյ Թի Ինթերնեյշնլ Հոլդինգ Բի. Վի.» ընկերությունն է:

Ընկերությունը «Ջեյ Թի Այ» խմբի անդամ է: Գլխավոր մայր ընկերությունը՝ «Ջփեն Տոբակո Ինթերնեյշնլը», հանդիսանում է «Ջփեն Տոբակո Ինկ.» ընկերության ծխախոտի միջազգային բաժանմունք: Վերջինս աշխարհում ծխախոտ արտադրող ամենամեծ ընկերություններից է: Գլխամասը գտնվում է Շվեյցարիայի Ժնև քաղաքում: Լինելով միջազգային և բազմամշակույթ բիզնես՝ «Ջեյ Թի Այ» ընկերությունում աշխատում է ավելի քան 46,000 մարդ, ընկերությունը գործունեություն է ծավալում աշխարհի 130 երկրում:

Ընկերության հիմնական գործունեությունն է «Վինսթոն», «Վինչեսթեր», «Քամել», «Սոբրանիե», «Էլ Դի», «Դոնտաբակ», «Մոնտե Կառլո» ծխախոտների ապրանքանիշերի ներմուծումը Հայաստան:

Ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2022թ. կազմել է 40 մարդ (2021թ.՝ 40 մարդ):

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է ՀՀ, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10, 3-րդ հարկ:

Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում: Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից: Կառավարությունը հաստատել է արդյունավետ կառավարման իր հանձնառությունը, որը ենթադրում է հակակոռուպցիոն ջանքեր, թափանցիկություն և հաշվետվողականություն:

Իրավիճակն Հայաստանի Հանրապետությունում էլ ավելի է սրվել Ադրբեջանի Հանրապետության կողմից սանձազերծված պատերազմի արդյունքում: Չնայած կնքված զինադադարի համաձայնագրին՝ դեռևս անորոշ են պատերազմի հետևանքները Հայաստանի տնտեսության վրա թե կարճաժամկետ, և թե երկարաժամկետ առումներով:

2022թ. փետրվարի 24-ին Ուկրաինայում բռնկված հակամարտությունն արագությամբ ծավալվում է՝ զգալի ազդեցություն թողնելով աշխարհի վրա: ԱՄՆ-ն և եվրոպական երկրները կոշտ պատժամիջոցներ են կիրառել Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Արևմտյան երկրները քննարկում են գոյություն ունեցող պատժամիջոցների ընդլայնումը: Ռուսաստանի Դաշնությունը Հայաստանի Հանրապետության էական առևտրատնտեսական գործընկերն է, ուստի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ կիրառվող պատժամիջոցները, ինչպես նաև դրանց ընդարձակումը կարող են լուրջ ազդեցություն ունենալ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական շուկաների և ամբողջ տնտեսության վրա: Համաշխարհային մակարդակով ավելի խոր պատժամիջոցներ կիրառելը կարող է հանգեցնել բարձր գնաճի, ֆինանսական շուկաների աճի տեմպի նվազման և որոշակի խաթարման:

Ուկրաինայում բռնկված հակամարտությունը պատճառ դարձավ, որ հազարավոր ռուսներ և ուկրաինացիներ տեղափոխվեն Հայաստանի Հանրապետություն: Սա վերաբերում է ոչ միայն անհատներին, այլ նաև ձեռնարկություններին, որոնք հիմնադրվել և իրենց գործունեությունը ծավալել են այդ երկրներում: Դա հանգեցրեց հայկական շուկա արտարժույթի ներհոսքի ավելացմանը, ինչի հետևանքով հայկական դրամը զգալի արժևորվեց ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ:

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից: Հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով այն գնահատման վրա, որ Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է անընդհատության սկզբունքից ելնելով:

2.2 Չափման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով և սկզբնական արժեքի մեթոդով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով և որոշ պաշարների, որոնք հաշվառվում են զուտ իրացման արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով (եթե այլ բան նշված չէ), քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 16-ում:

2.5 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Ընթացիկ տարում Ընկերությունն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2022թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) և ՀՀՄՍԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Նշված փոփոխությունների բնույթը և ազդեցությունը բացահայտված են ստորև:

Նոր և վերանայված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնք կիրառելի են 2022թ. հունվարի 1-ից և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2022թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ստանդարտ	Ստանդարտի կամ մեկնաբանության անունը
ՖՀՄՍ 3	*Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին (ՖՀՄՍ 3 փոփոխություններ)*
ՀՀՄՍ 16	*Մուտքեր նախքան նախատեսված օգտագործումը (ՀՀՄՍ 16 փոփոխություններ)*
ՀՀՄՍ 37	*Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսումներ (ՀՀՄՍ 37 փոփոխություններ)*
ՖՀՄՍ 1, ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 41, ՖՀՄՍ 16	*2018-202թ. ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարեփոխումներ (ՖՀՄՍ 1, ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 41, ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ)*

Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև.

Ստանդարտ	Ստանդարտի կամ մեկնաբանության անունը	Տվյալ ամսաթվին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար կիրառելի
ՖՀՄՍ 17	*Փոփոխություններ Ապահովագրական պայմանագրերում ՖՀՄՍ 17, ներառյալ ՖՀՄՍ 9-ի կիրառումից ժամանակավոր*	*1 հունվարի 2023թ.*

	ազատման երկարաձգումը (ՖՀՄՍ 4 փոփոխություններ)	
ՀՀՄՍ 12	*Մեկ գործարքից առաջացող ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՍ 12 փոփոխություններ)*	*1 հունվարի 2023թ.*
ՀՀՄՍ 1	*Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություն)*	*1 հունվարի 2024թ.*
ՀՀՄՍ 8	*Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՍ 8 փոփոխություն)*	*1 հունվարի 2023թ.*
ՀՀՄՍ 1	*Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում (ՀՀՄՍ 1 և Գործնական կիրառություն 2)*	*1 հունվարի 2023թ.*
ՖՀՄՍ 16	*Վարձակալության պարտավորություն Վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքի ժամանակ (ՖՀՄՍ 16 փոփոխություն)*	*1 հունվարի 2024թ.*
ՀՀՄՍ 1	*Ոչ-ընթացիկ պարտավորություններ կովենանտների հետ (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություն)*	*1 հունվարի 2024թ.*

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Արտարժույթ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը. 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում էր 393.57 ՀՀ դրամ, 1 եվրոն՝ 420.06 ՀՀ դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում էր 480.14 ՀՀ դրամ, 1 եվրոն՝ 542.61 ՀՀ դրամ): Ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում և չափվում են պատմական արժեքով (հաշվարկվում են՝ օգտագործելով գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը), բացառությամբ իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների, որոնք վերահաշվարկվում են իրական արժեքի չափման օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում:

3.2 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է

ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման, և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Համակարգչային տեխնիկա	-	3 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	-	5 տարի
Տնտեսական գույք	-	5 տարի
Մարկետինգային գույք	-	5 տարի:

3.3 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է 3 տարի համակարգչային ծրագրերի համար:

3.4 Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվներն արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի զուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես

ճանաչվում են որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

3.5 Վարձակալված ակտիվներ

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ընկերությունը կնքում է վարձակալական պայմանագրեր հիմնականում պահեստի և գրասենյակային տարածքների համար: Ընկերությունը չի կնքում վաճառքի և հետադարձ վարձակալության պայմանագրեր: Բոլոր վարձակալության պայմանագրերը կնքվում են անհատական հիմունքներով:

Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն պայմանագրի գործողության սկզբում: Վարձակալության պայմանագիրն իրավունք է տալիս որոշակի ժամանակահատվածում սահմանելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործման ուղղությունները և ստանալու որոշակիացված ակտիվից բոլոր տնտեսական օգուտները՝ փոխհատուցման դիմաց:

Որոշ վարձակալության պայմանագրեր պարունակում են ինչպես վարձակալության, այնպես էլ ոչ վարձակալության բաղադրիչներ: Այս ոչ վարձակալության բաղադրիչները, սովորաբար կապված են գրասենյակային միջոցների կառավարման ծառայությունների հետ: Ընկերությունը որոշել է իր գրասենյակների վարձակալությունը չառանձնացնել վարձակալության և ոչ վարձակալության բաղադրիչների և փոխարենը հաշվառում է այդ պայմանագրերը որպես մեկ վարձակալության բաղադրիչ:

Վարձակալության ճանաչումը և չափումը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Ընկերությունը իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Ընկերության կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Ընկերությունը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Ընկերությունը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան:

Ընկերությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

3.6 Պաշարներ

Պաշարներն այն ակտիվներն են, որոնք պահվում են սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար, կամ հումքի, կամ նյութի ձևով՝ արտադրանքի թողարկման կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում օգտագործելու համար: Պահեստամասերը, վթարային սարքավորումները և օժանդակ սարքավորումները նույնպես ճանաչվում են որպես պաշար, եթե դրանք չեն համապատասխանում հիմնական միջոցների սահմանմանը:

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով միջին կշռված մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

Ընկերությունը գովազդային նպատակով ձեռքբերված ապրանքները անմիջապես ճանաչում է որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս՝ անկախ այդ ապրանքներն անմիջապես սպառելու կամ ժամանակավորապես պահեստավորելու հանգամանքից:

3.7 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄՍ 15-ի պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- իրական արժեքով չափվող՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով:

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Ընկերության՝ ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը,
- ֆինանսական ակտիվի՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները։

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, արտացոլված են ֆինանսական ծախսերում, ֆինանսական եկամուտում կամ այլ ֆինանսական արդյունքներում։ Ընկերության ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն 17.2-ում։

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին (և չեն դասակարգված որպես իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով).

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ։

Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Այն դեպքերում, երբ զեղչման ազդեցությունը աննշան է, զեղչում չի կատարվում։ Ֆինանսական գործիքների այս կատեգորիայում են դասակարգվում Ընկերության դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, առևտրային դեբիտորական պարտքերը և այլ դեբիտորական պարտքերի մեծամասնությունը։

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչելու համար ՖՀՄՍ 9-ում արժեզրկմանը ներկայացված պահանջներում օգտագործվում է ապագային առնչվող տեղեկատվություն՝ «Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելը»։ ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների շրջանակներում ընդգրկվող գործիքները ներառում են առևտրային դեբիտորական պարտքերը, որոնք ճանաչվել և չափվել են ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն։

Պարտքային կորուստների ճանաչումը այլևս կախված չէ Ընկերության՝ պարտքային կորուստը բնորոշող իրադարձության սկզբնական բացահայտումից։ Փոխարենը, պարտքային ռիսկը գնահատելիս և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Ընկերությունը դիտարկում է տեղեկատվության ավելի ընդլայնված զանգված՝ ներառյալ անցյալ իրադարձությունները, ընթացիկ պայմանները, խելամիտ և հիմնավորված կանխատեսումները, որոնք ազդեցություն ունեն գործիքի ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող հավաքագրելիության վրա։

Առաջընթաց գնահատման մոտեցումը կիրառելիս առանձնացվում են հետևյալները.

- ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չեն վատթարացել կամ ունեն ցածր պարտքային ռիսկ («Փուլ 1») և
- ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն վատթարացել են և որոնց պարտքային ռիսկը ցածր չէ («Փուլ 2»)։

«Փուլ 3»-ը ընդգրկում է այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց մասով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ ապացույցներ։

Առաջին դասի ակտիվների համար ճանաչվում են «12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները», մինչդեռ «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները» ճանաչվում են երկրորդ դասի ակտիվների համար: Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը որոշվում է ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի պարտքային կորուստների հավանականության միջին կշռված գնահատումով:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Ընկերությունը հաշվառում է առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը՝ օգտվելով պարզեցված մոտեցումից և կորստի գծով պահուստը ձևակերպում է որպես գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ: Դրանք իրենցից ներկայացնում են պայմանագրային դրամական հոսքերի ակնկալվող դադարեցումները՝ հաշվի առնելով ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ամբողջ ընթացքում ցանկացած պահի չմարվելու հնարավորությունը:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են բանկային վարկերը, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը և վարձակալության գծով պարտավորությունները: Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություն 17.2-ում:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության գծով պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են վարձակալական վճարների ներկա արժեքով, որոնք դեռ չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին, զեղչվում են՝ օգտագործելով վարձակալության պայմանագրին ներհատուկ տոկոսադրույքով կամ, եթե այդ տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել, Ընկերության հավելյալ վարկավորման լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով: Վարձակալական վճարները ներառում են ֆիքսված վճարները, փոփոխուն վճարները, որոնք կախված են ինդեքսներից և փոխարժեքներից, մնացորդային արժեքի սահմանված երաշխավորություններով վճարվելիք գումարները, գնման հնարավորությամբ նախատեսված գինը, որը Ընկերությունը ողջամտորեն վստահ է, որ կիրառելու է, ինչպես նաև վաղաժամ դադարեցման տուգանքները, եթե Ընկերությունը ողջամտորեն վստահ չէ, որ վաղաժամ չի դադարեցնի: Արտաքին գործոններից կախված փոփոխուն վճարները ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ:

Սկզբնական ճանաչումից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը հետևյալ կերպ.

- վարձակալության գծով պարտավորությունների տոկոսներն արտացոլելու համար ավելացնելով հաշվեկշռային արժեքը,
- կատարված վարձակալական վճարներն արտացոլելու համար նվազեցնելով հաշվեկշռային արժեքը,
- վերագնահատումները և վարձակալության ձևափոխումները կամ ըստ էության վերանայված ֆիքսված վարձակալական վճարներն արտացոլելու համար վերաչափելով հաշվեկշռային արժեքը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունները վերաչափվում են այն ժամանակ, երբ ապագա վճարներում փոփոխություն է առաջանում, որն ինդեքսներում և փոխարժեքներում փոփոխության հետևանք է, եթե մնացորդային արժեքի սահմանված երաշխավորություններով վճարվելիք գումարների՝ Ընկերության գնահատականում

փոփոխություն կա, կամ եթե Ընկերությունը փոխել է գնահատականը՝ կապված այն բանի հետ, թե արդյոք կկիրառի, կերկարաձգի, թե կդադարեցնի գնման հնարավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների հաշվեկշռային արժեքում կատարվում է համապատասխան ճշգրտում կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքով հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվել է զրոյի:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.8 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով:

Բաժնետիրական կապիտալն իրենից ներկայացնում է թողարկված բաժնետոմսերի նոմինալ արժեքը:

Էմիսիոն եկամուտն իրենից ներկայացնում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքի դիմաց բաժնետիրոջ կողմից ներդրված գումարի գերազանցող մասը:

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.9 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի զեղչման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

3.10 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի

պահին չի ազդում ո՛չ հաշվապահական շահույթի, ո՛չ էլ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

3.11 Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները: Դրանք ներառում են՝

(ա) աշխատավարձերը և պարգևավճարները,

(բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները:

Երբ աշխատակիցները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությանը մատուցում են ծառայություններ, Ընկերությունն աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չզեղչված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայությունների դիմաց, ճանաչում է՝

(ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված ցանկացած գումար հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չզեղչված գումարը, Ընկերությունը պետք է ճանաչի այդ տարբերությունը որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս)՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի,

(բ) որպես ծախս, եթե գումարը չի ներառվել այլ ակտիվի արժեքի մեջ:

Վճարովի բացակայություններ

Վճարովի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են հետևյալ կերպ.

(ա) կուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքներն ապագա վճարովի բացակայությունների նկատմամբ,

(բ) չկուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Պարգևավճարներ

Պարգևավճարների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են միայն այն ժամանակ, երբ Ընկերությունն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և պարտականությունը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը վճարում չկատարելու ոչ մի իրատեսական այլընտրանք չունի:

3.12 Հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով Ընկերության կողմից տրամադրված ցանկացած առևտրային զեղչերը և իջեցումների գումարները:

Ընկերության հասույթը ձևավորվում է ծխախոտի վաճառքից:

Որոշելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է ճանաչել հասույթ, թե ոչ, Ընկերությունն առաջնորդվում է 5-քայլի գործընթացով.

1 Բացահայտել հաճախորդի հետ պայմանագիրը,

2 Բացահայտել կատարման պարտականությունները,

3 Որոշել գործարքի գինը,

4 Բաշխել գործարքի գինը կատարման պարտականությունների միջև,

5 Ճանաչել հասույթը, երբ կատարման պարտականությունը(ները) բավարարված են:

Հասույթը ճանաչվում է ժամանակի մեջ որևէ պահին, երբ Ընկերությունը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը:

Ընկերությունը ճանաչում է դեռևս չբավարարված կատարման պարտականությունների համար ստացված հատուցման դիմաց պայմանագրային պարտավորությունները և արտացոլում է այդ գումարները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես հաճախորդներից ստացված կանխավճարներ: Նման ձևով, եթե Ընկերությունը բավարարում է կատարման պարտականությունը միչև հատուցման ստանալը, Ընկերությունը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է կամ պայմանագրային ակտիվ, կամ դեբիտորական պարտք՝ կախված նրանից, թե արդյոք հատուցման ժամկետը լրանալուց առաջ անհրաժեշտ է միայն որոշակի ժամանակ, թե այլ լրացուցիչ պայման:

4 Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ	Համակարգ-չային տեխնիկա	Տրանսպոր-տային միջոցներ	Արտադրա-տնտեսական գույք	Մարկետին-գային գույք և այլն	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	116,587	425,042	114,131	1,443,769	2,099,529
Ավելացում	17,218	495	275	204,540	222,528
Օտարում	(3,111)	(4,558)	(706)	(105,111)	(113,486)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	130,694	420,979	113,700	1,543,198	2,208,571
Ավելացում	14,254	235,502	-	76,023	325,779
Օտարում	(27,518)	(76,052)	(789)	(90,333)	(194,692)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	117,430	580,429	112,911	1,528,888	2,339,658
Կուտակված մաշվածություն					
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	64,543	325,577	43,160	943,648	1,376,928
Տարվա հաշվարկ	21,352	46,245	15,999	203,436	287,032
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	(2,597)	(4,558)	(574)	(94,939)	(102,668)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	83,298	367,264	58,585	1,052,145	1,561,292
Տարվա հաշվարկ	17,207	69,985	15,225	194,509	296,926
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	(26,879)	(75,016)	(773)	(85,610)	(188,278)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	73,626	362,233	73,037	1,161,044	1,669,940
Հաշվեկշռային արժեք					
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	47,396	53,715	55,115	491,053	647,279
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	43,804	218,196	39,874	367,844	669,718

Մաշվածության գծով ծախսը բաշխվել է վարչական և ընդհանուր ծախսերին՝ 74,023 հազար դրամ և իրացման ծախսերին՝ 222,903 հազար դրամ (2021թ.՝ 71,556 հազար դրամ վարչական և ընդհանուր ծախսերին և 215,476 հազար դրամ իրացման ծախսերին):

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամբողջությամբ մաշված հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը կազմում է 909,062 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 688,575 հազար դրամ):

Ներքին հաշվառման նպատակով՝ Ընկերությունը մարկետինգային գույքն ամբողջությամբ ծախսագրում է՝ դրանց ձեռքբերման տարում:

5 Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ներառում են գրասենյակային և պահեստային տարածքների վարձակալությունները:

Հազար դրամ	Գրասենյակային տարածք	Պահեստային տարածք	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք			
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	125,039	36,219	161,258
Վերաչափում	48,321	-	48,321
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	173,360	36,219	209,579
Պայմանագրի ավարտ	(173,360)	-	(173,360)
Ավելացում	121,876	-	121,876
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	121,876	36,219	158,095
Կուտակված ամորտիզացիա			
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	112,562	14,872	127,434
Տարվա հաշվարկ	60,798	8,023	68,821
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	173.360	22,895	196,255
Պայմանագրի ավարտի հետևանքով դուրսգրում	(173,360)	-	(173,360)
Տարվա հաշվարկ	60,938	8,023	68,961
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	60,938	30,918	91,856
Հաշվեկշռային արժեք			
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	13,324	13,324
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	60,938	5,301	66,239

Ընկերությունը վարձակալած տարածքները ճանաչել է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և ամորտիզացիան հաշվարկել գծային մեթոդով՝ վարձակալությունների ժամկետների ընթացքում, որը կազմում է 2 - 3 տարի:

6 Հետաձգված հարկային ակտիվներ

Հետաձգված հարկերի շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	112,118	78,107
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված փոխհատուցում	2,612	34,011
Տարեվերջի մնացորդ	114,730	112,118

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	1 հունվարի 2022թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Պաշարներ	33,188	9,204	42,392
Հիմնական միջոցներ	65,833	(10,782)	55,051
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	13,097	4,190	17,287
	112,118	2,612	114,730

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	1 հունվարի 2021թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Պաշարներ	10,779	22,409	33,188
Հիմնական միջոցներ	67,328	(1,495)	65,833
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	13,097	13,097
	78,107	34,011	112,118

7 Պաշարներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ծխախոտային ապրանքներ	4,924,558	5,923,767
Այլ	4,530	4,530
	4,929,088	5,928,297

8 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	956,660	1,588,914
	956,660	1,588,914
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Տրված կանխավճարներ	80,188	71,636
Կանխավճարված ԱԱՀ	522,965	741,727
Այլ	4,433	615

	607,586	813,978
	1,564,246	2,402,892

Ընկերության միակ հաճախորդը «Յունիքորն Թրեյդ» ՓԲԸ-ն է: «Յունիքորն Թրեյդ» ՓԲԸ-ի հետ իրացումները նախկինում իրականացվում էին միայն կանխավճարային հիմունքներով, որոնք վերանայվել են 2020թ.: Ներկայումս ապրանքների իրացումը իրականացվում է հետվճարային հիմունքով և ըստ պայմանագրային պայմանների յուրաքանչյուր դեբիտորական պարտք պետք է վճարվի հաշիվ-ապրանքագրի օրվանից 15 օրվա ընթացքում: Գումարն ամբողջությամբ ապահովված է բանկային երաշխավորությամբ:

Տե՛ս ծանոթագրություն 18՝ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի արժույթների բացահայտման համար:

9 Կապիտալ և պահուստներ

9.1 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետոմսերի քանակը	Սովորական բաժնետոմսեր 2022թ.	Սովորական բաժնետոմսեր 2021թ.
Սովորական բաժնետոմսերի քանակը, յուրաքանչյուրը՝ 200,000 դրամ	11,660	11,660
Թողարկված և տարվա ընթացքում ամբողջովին վճարված	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի քանակը, յուրաքանչյուրը՝ 200,000 դրամ	11,660	11,660

Ընկերությունն ունի սովորական բաժնետոմսերի մեկ դաս, որը հաստատուն եկամտի նկատմամբ իրավունք չունի:

9.2 Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտն իրենից ներկայացնում է Ընկերության բաժնետիրոջ կողմից բաժնետոմսերի անվանական արժեքի դիմաց փոխանցված գումարի գերազանցող մասը: Ընկերության բաժնետիրոջ կայացրած որոշումների համաձայն այդ գումարները հաստատվել են որպես էմիսիոն եկամուտ:

9.3 Պահուստային կապիտալ

Համաձայն «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի և Ընկերության կանոնադրության՝ Ընկերության բաշխման ենթակա շահույթը սահմանափակվում է չբաշխված շահույթի մնացորդով, ինչպես գրանցված է Ընկերության՝ հրապարակման ենթակա ֆինանսական հաշվետվություններում:

Համաձայն օրենսդրության և Ընկերության կանոնադրության՝ Ընկերությունը պետք է ստեղծի պահուստ իր կուտակված շահույթի հաշվին, որը հավասար կլինի բաժնետիրական կապիտալի առավելագույնը 15%-ին: Չբաշխվող գումարը կազմում է 349,800 հազար դրամ:

10 Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարձակալության նվազագույն վճարները, ներառյալ՝		
Մինչև 1 տարի	72,137	9,682
1-ից ավելի	-	8,181
	72,137	17,863
Հանած՝ տոկոսը ներկայացնող գումար	(1,365)	(1,606)
	70,772	16,257
Վարձակալության նվազագույն վճարների ներկա արժեքը, ներառյալ՝		
Մինչև 1 տարի	70,772	8,077
1-2 տարի	-	8,180
	70,772	16,257

Վարձակալության գծով պարտավորությունները զեղչելու նպատակով Ընկերության կողմից կիրառված փոխառության միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմել է 11.2%:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա տոկոսային ծախսը, որը հաշվեգրվել է վարձակալության գծով պարտավորություններին, կազմել է 5,998 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի՝ 1,329 հազար դրամ) և ներառվել է ֆինանսական ծախսերում:

11 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	1,494,143	2,323,843
Վճարվելիք հարկեր և տուրքեր	447,575	433,276
Պարտավորություններ աշխատակիցներին	97,556	74,512
	2,039,274	2,831,631

2022թ. ապրանքների ձեռքբերման գծով առաջացած պարտավորությունների մարման միջին տևողությունը կազմել է 1 ամիս (2021թ.՝ 2 ամիս): Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում: Ընկերությունն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

Ընկերության արտարժութային ռիսկի մասին մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է ծանոթագրություն 18-ում:

12 Իրացման ծախսեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Վաճառքի խրախուսման և գովազդի ծախսեր	1,166,806	1,306,162
Չփոխհատուցվող հարկեր	634,055	626,436
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	338,164	315,566
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	229,280	223,582
Պաշարների պահպանման ծախսեր	45,802	62,818
Այլ	61,212	45,817
	2,475,319	2,580,381

Չփոխհատուցվող հարկերը ներառում են օրենքով սահմանված ապրանքների մանրածախ վաճառքի գնի և փաստացի իրացման գնի հիման վրա հաշվարկված ավելացված արժեքի հարկի տարբերությունը՝ 624,632 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի՝ 622,396 հազար դրամ), որը, համաձայն օրենսդրության, ենթակա է վճարման պետական բյուջե:

13 Վարչական և ընդհանուր ծախսեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	350,383	363,179
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	152,343	140,068
Մասնագիտական ծառայություններ	212,334	188,049
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	30,991	25,733
Վառելիքի ծախսեր	39,606	29,789
Ապահովագրության և տրանսպորտային միջոցների ծախսեր	49,424	38,094
Այլ	68,276	84,219
	903,357	869,131

14 Այլ ծախսեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Նվիրատվություններ	42,435	25,174
Պաշարների դուրս գրման ծախսեր	50,683	-
Հիմնական միջոցների դուրս գրման ծախսեր	4,756	23,564
Արտարժույթի փոխարկման ծախսեր	19,341	26,956
	117,215	75,694

15 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	251,800	267,401
Հետաձգված հարկ	(2,612)	(458)
	249,188	266,943

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ)	1,149,288		1,208,912	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2021թ.՝ 18%)	206,872	18.0	217,604	18.0
Չնվազեցվող զուտ ծախսեր	42,316	3.7	49,339	4.1
Շահութահարկի գծով ծախս	249,188	21.7	266,943	22.1

16 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

16.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կարող են ենթարկվել էական ճշգրտումների:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներ

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում: Ղեկավարության համոզմամբ գնահատված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներն էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն տարբերվել:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների և վարձակալության գծով պարտավորությունների արժեքը հիմնված է ղեկավարության՝ վարձակալության ժամկետների գնահատականներից, ինչպես նաև լրացուցիչ փոխառության դրույքից, որն օգտագործվել է վարձակալության գծով վճարները զեղչելու համար: Այս վարձակալության ժամկետները համապատասխանում են պայմանագրի այն ժամանակաշրջանին, որը հնարավոր չէ չեղարկել, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Ընկերությունը խելամտորեն վստահ է երկարացման տարբերակների օգտագործման մեջ: Վարձակալության ժամկետը գնահատելիս՝ ղեկավարությունը հաշվի է առնում բոլոր այն փաստերն ու հանգամանքները, որոնք տնտեսական խթան են ստեղծում Ընկերության համար վարձակալությունը երկարացնելու տարբերակ կիրառելու նպատակով, ինչպիսիք են օրինակ՝ վարձակալության պայմանագիրը դադարեցնելու կամ նորը կնքելու ծախսերը:

Այս գործոններում փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ գնահատված վարձակալության ժամկետների և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների և վարձակալության գծով պարտավորությունների գրանցված արժեքի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվների ճանաչումը

Այն չափը, որով կարող է ճանաչվել հետաձգված հարկային ակտիվ, կախված է այն հավանականության գնահատումից, թե արդյո՞ք ապագայում հասանելի կլինի եկամուտ, որի դիմաց կիրացվեն նվազեցման ենթակա ժամանակավոր տարբերությունները և նախորդ ժամանակաշրջաններից բերված հարկային վնասը: Ի լրումն, անհրաժեշտ է էական դատողություն հարկային միջավայրում իրավական և տնտեսական սահմանափակումների և անորոշությունների գնահատման ժամանակ:

17 Ֆինանսական գործիքներ

17.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների

մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.7-ում:

17.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներն ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև.

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	956,660	1,588,914
Մնացորդներ բանկերում	3,086,384	1,132,039
	4,043,044	2,720,953

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,591,699	2,398,355
Վարձակալության գծով պարտավորություն	70,772	16,257
	1,662,471	2,414,612

18 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Ընկերությունը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Ընկերությունը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժութային ռիսկի, որը բխում է գործառնական գործունեությունից:

Արտարժութային ռիսկ

Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Ընկերության գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է

Ընկերության՝ արտերկրյա ձեռքբերումներից, որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Ընկերությանը ենթարկում են արտարժութային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են հիմնական ղեկավար անձնակազմին տրամադրված տվյալները, որոնք արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Մնացորդներ բանկերում	5,323	625
	5,323	625
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,151,665	2,004,989
	1,151,665	2,004,989
Զուտ արդյունք	(1,146,342)	(2,004,364)

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգայունությունը՝ ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամի 10% (2021թ.՝ 15%) աճին/նվազմանը: 10%-ը (2021թ.՝ 15%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2021թ.՝ 15%):

Դրամի արժևորումը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ 10%-ով (2021թ.՝ 15%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

Հազար դրամ	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն	
	2022թ.	2021թ.
Շահույթ կամ վնաս	114,634	300,655

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Ընկերության՝ արտարժութային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

բ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Ընկերության պարտքային ռիսկն առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից՝ ներառյալ բանկերում պահվող դրամական միջոցները և առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը:

Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ՝ հաշվեկշռային արժեքներ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	956,660	1,588,914
Մնացորդներ բանկերում	3,086,384	1,132,039
	4,043,044	2,720,953

956,660 հազար դրամի առևտրային դեբիտորական պարտքերն Ընկերության միակ հաճախորդ «Յունիքորն Թրեյդ» ՓԲԸ-ից են: Գումարն ամբողջությամբ ապահովված է բանկային երաշխավորությամբ, հետևաբար ղեկավարությունը գնահատում է, որ դրա հետ կապված պարտքային ռիսկն աննշան է:

Ղեկավարությունը հավատացած է, որ բանկերում մնացորդների գծով պարտքային ռիսկ չկա, քանի որ դրանք հեղինակավոր ֆինանսական հաստատություններից ստացման ենթակա գումարներն են:

գ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Ընկերությունն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Ընկերությունը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չզեղչված դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ Ընկերությունը ստիպված կլիներ մարել այդ պարտավորությունները: Աղյուսակը ներառում է տոկոսների և մայր գումարի գծով դրամական միջոցների հոսքերը:

2022թ.	Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	Վարձակալության գծով պարտավորություն	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	Անտոկոս	11.2%	
Մինչև 6 ամիս	1,591,699	36,068	1,627,767
6 ամսից 1 տարի	-	36,069	36,069
	1,591,699	72,137	1,663,836

2021թ.	Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	Վարձակալության գծով պարտավորություն	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	Անտոկոս	10.5%	
Մինչև 6 ամիս	2,398,355	4,841	2,403,196
6 ամսից 1 տարի	-	4,841	4,841
1 տարուց ավել	-	8,181	8,181
	2,398,355	17,863	2,416,218

Ընկերությունն իրացվելիության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամային հոսքերը, մասնավորապես՝ դրամական միջոցները և առևտրային դեբիտորական պարտքերը: Ընկերության դրամական միջոցները և առևտրային դեբիտորական պարտքերը գերազանցում են անհրաժեշտ դրամական արտահոսքերը: Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերից դրամական հոսքերը պայմանագրով ենթակա են ստացման 1 ամսվա ընթացքում:

19 Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը և բաժնետերերին բավարար եկամուտ մատակարարի:

Ընկերության կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից, որը ներառում է թողարկված կապիտալը, էմիսիոն եկամուտը և կուտակված շահույթը:

Ղեկավարությունը գնահատում է Ընկերության կապիտալի պահանջները, որպեսզի ապահովի ընդհանուր ֆինանսավորման էֆեկտիվ կառուցվածք՝ խուսափելով չափազանց մեծ լծակավորումից (լեվերիջ): Հաշվի են առնվում Ընկերության վարկերի տարբեր դասերի ստորադասության մակարդակները: Ընկերությունը կառավարում է կապիտալի կառուցվածքը և դրանում ճշգրտումներ է կատարում՝ ելնելով տնտեսական պայմանների փոփոխություններից և համապատասխան ակտիվների հետ կապված ռիսկի բնույթից: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ ճշգրտելու նպատակով Ընկերությունը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժնի գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին, թողարկել նոր բաժնետոմսեր կամ վաճառել ակտիվները՝ պարտքը նվազեցնելու համար:

20 Պայմանականություններ

20.1 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է

անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

20.2 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաճախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

21 Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների համադրում

Ընկերության՝ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորություններում փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ

	Վարձակալության գծով պարտավո-րություններ
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	16,257
Դրամային հոսքերից	
Մարումներ	(73,359)
Ոչ դրամային հոսքերից	
Վարձակալական պարտավորությունների սկզբնական ճանաչում	121,876
Տոկոսի հաշվեգրում	5,998
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	70,772

Հազար դրամ

	Բանկային վարկեր	Վարձակալության գծով պարտավո-րություններ
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,162,475	31,931
Դրամային հոսքերից		
Մուտքեր	3,793,837	-
Մարումներ	(4,956,312)	(65,324)
Տոկոսների մարում	(7,387)	-

Ոչ դրամային հոսքերից		
Վարձակալական պարտավորությունների սկզբնական ճանաչում	-	48,321
Տոկոսի հաշվեգրում	7,387	1,329
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	16,257

22 Կապակցված կողմեր

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են մայր ընկերությունը, ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերությունները, հիմնական ղեկավար անձնակազմը և այլն, ինչպես նկարագրված է ստորև:

22.1 Վերահսկողություն

Ընկերությունը վերահսկվում է «Ջեյ Թի Ինթերնեյշնլ Հոլդինգ Բի. Վի. ընկերության կողմից, որին պատկանում է Ընկերության բաժնետոմսերի 100%: Ընկերության գլխավոր վերահսկող մարմինն է «Ջփեն Տոբակո Ինկ.» ընկերությունը, որը գործունեություն է ծավալում Ճապոնիայում, գտնվում է 2-1 Տորանոմոն, 2-chom, Հինատո-կու Տոկիո, 105-8422 հասցեում:

22.2 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են:

Հազար դրամ Գործարքներ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ		
Ապրանքների և ծառայությունների ձեռքբերում	3,597,872	3,668,929
Ղեկավար անձնակազմ		
Աշխատավարձ և այլ հատուցումներ	208,435	221,884

Հազար դրամ Մնացորդներ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,106,100	1,228,996
Ղեկավար անձնակազմ		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	39,889	10,272